

HATVAN ÉV – SZÁZHÚSZ KIÁLLÍTÁS

Idén 60 éves Bella Rózsa grafikusművész, Pilinszky-díjas művésztanár, aki 1985-től két évtizeden át élt a Hunyadivárosban. Az endrődi születésű művész biológia-rajz szakos tanárként – 2008-as nyugdíjazásáig – több mint húsz éven át tanított a Bányai Júlia Gimnáziumban. Rézkarcait, egyedi grafikáit, festményeit rendszeresen bemutatja hazai és külföldi kiállításokon. Tizenegy könyvet illusztrált, módszeresen publikál és művészettörténeti előadásokat tart szerte az országban és a határon túl is. A jeles évforduló kapcsán pályájáról, s hunyadivárosi kötődéséről kérdeztük.

- Gondolta-e kislánként, hogy majdan a világ távoli országaiban is bemutatják az alkotásait?

- Bár a művész vonulat jelen volt a családukban, s én is nagyon szerettem rajzolni, először vegyész, később kifejezetten tanár szerettem volna lenni. Még most, nyugdíjas éveimben is rendszeresen tartok művészettörténeti előadásokat felnőttek és diákok számára. Jóleső visszajelzés, ahogy a tanítványaim a mai napig kötődnek hozzám. Felkeresnek, beszámolnak és szeretettel fogadnak.

1970-től az orosházi gimnáziumi évek alatt már átjártam Hódmezővásárhelyre rajzot tanulni Fodor József és Fejér Csaba festőművészekhez. Szeretettel emlékszem vissza későbbi művésztanáraimra is: Békéscsabán Mokos József, a főiskolán Prof. Dr. Megyeri Jánosra, Fischer Istvánra, Winkler Lászlóra és a többi nagyszerű tanárra. A rézkarc készítésének titkaiba 1989-től Kántor János, Prutkay Péter és Kiss Imre festő- és grafikusművészek vezettek be. Mára talán a rézkarc készítése áll a legközelebb hozzám. 1973-tól dolgoztam közalkalmazottként, de majdnem másfél évtized kellett hozzá, míg 1987-ben az első kiállításon alkotóként is bemutatkoztam. Azóta 46 önálló és 73 kollektív kiállításon szerepeltek a grafikáim és festményeim itthon és külföldön, Egyiptomtól Japánig. Kedves meglepetés volt tavaly augusztusban, hogy a hónap alkotójaként meghívást kaptam a kecskeméti Erdei Ferenc Kulturális és Konferencia Központba.

A sok siker ellenére életem legcsodálatosabb pillanatai mégis azok voltak, amikor a kislányom, később az unokám megszületett. Bár a felsorolásban most utoljára hagytam, a legfontosabbnak a családot tartom. Az egymásra odafigyelő, szeretetben élő házastársak, gyermekek és nagyszülők egysége, azaz összetartó család nélkül az ember nem tudná beteljesíteni a küldetését, legyen bárhol is a világban, végezzen bármilyen feladatot is.

A művészi bemutatkozásom idején már Kecskeméten, a Hunyadivárosban laktam, így elmondhatom, hogy ez a városrész, a nyugodt környezet és az itt élő tiszta szívű emberek nagy szerepet játszottak az alkotói munkám kiteljesedésében. Itt váltam széles körben ismert alkotóvá. Itt nőtt fel Anikó, a lányom, aki a Mátyás Király Általános Iskolában kapta meg szeretett tanáraitól azt a jó alapot, amire építhette, hogy ma már több diplomával a kezében készülhet a doktori tanulmányaira.

- Munkásságát fémjelzi, hogy tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetségének, a Kecskeméti Képzőművészek Körének és több kulturális jellegű szervezetnek. - Mire emlékszik vissza különösen szívesen az életéből?

- 1993 szeptemberében elnyertem a Pilinszky János Alapítvány díját, majd 1994-ben egy öttagú alkotóközösség tagjaként a Gyomaendrődért oklevelet és plakettet. Ez akkor nagy boldogság és fontos visszaigazolás volt arra, hogy jó úton járok és tettem valami hasznosat szűkebb és tágabb hazámért. Kecskemét Önkormányzata is számos oklevéllel ismerte el a munkámat, hiszen felkészítem eredményeként tanítványaim az évek során számos díjat nyertek képzőművészeti, művészettörténeti és fotóművészeti versenyeken. Kezdve a

felsorolást: nemzetközi I. hely: 9, II. hely: 3, III. hely: 1; országos I. hely: 47, II. hely: 6, III. hely: 5. Szintén sok diákom került műszaki pályára, elsősorban építészmérnöki, belsőépítész, formatervező és tájépítész szakokra. Jó érzés tudni egy-egy, szakmában azóta már jegyzett építészről, hogy valamikor én irányítottam a pályára. Lakóhelyem felé való elkötelezettségemet jelzi, hogy 1998-ban a „Kecskemét kulturális öröksége” programon belül kidolgoztam Kecskemét helyismereti tantervét 1-10. osztályig. Sokszor kérnek fel fotó- és képzőművészeti kiállítások megnyitására is.

- Munkái tavaly májusban Kínába is eljutottak. Rézkarcaiból és tollrajzaiból félszáznál többet állított ki a Kanton vonzaskörzetében található Guyuan Művészeti Múzeum Zhuhaiban. Az európai alkotásokra is odafigyelő, azokat következetesen gyűjtő, monumentális méretű kiállítóhelyen magyar alkotó munkája akkor szerepelt utoljára, amikor évekkel ezelőtt Rippl-Rónai, Munkácsy és Fényes Adolf művészetét mutatták be az érdeklődőknek. Képgrafikusként Ön volt itt a második európai kiállító. A megnyitóra kiutazva milyen élményekben volt része?

- Bella József, az unokaöcsém több mint harminc éve él Kínában. Cipőtervezéssel foglalkozik, s nyugat-európai cégeknek dolgozva több gyáregységet hozott létre és irányított ebben a távoli országban. A család művészeti vonalát versesköteteivel, zenéjével, festményeivel ő is továbbvitte. A Guyuan Művészeti Múzeum és Konferencia Központ két monumentális méretű, önálló kiállítást rendezett az alkotásainkból. Bao Zewei úr, a múzeum művészeti vezetője nyitotta meg a tárlatokat. Mindketten ajánlottunk fel néhány alkotást a múzeum számára, amiket nagy köszönettel fogadtak, és a 2010-es katalógusukba is bemutatnak néhányat belőlük.

A munkáimat kiállító hatalmas, mintegy 300 négyzetméteres terem előtti helyiségben volt egy óriási köszöntőplakát, melynek egyik oldalán a „Szőgyényi Szent Mihály angyal” című rézkarcom 2x1,5 méteresre nagyított mása fogadta a belépőket. Tudom, hogy Kína a sokszorosítási grafika hazája, a látvány mégis megdöbbentő és egyben csodálatot ébresztő volt. A rézkarc az elkészítés módjából adódóan hagyományos módon csak torzulásokkal nagyítható. Nehéz elképzelni, hogy tudták ezt ilyen tökéletesen megoldani. Megjegyzem, a Hunyadivárosban készült grafikáimból is vittem Kínába, amelyek szintén nagy tetszést arattak.

Unokaöcsémnél való tartózkodásom idején a negyvenmilliós körzetet átfogó kantoni területi televízió készített velünk egy portréfilmet, melyet a kiállítás idején a látogatók láthattak egy kivetítőn, s ami alapján más tévécsatornák is állítottak össze műsort a kiállításainkról.

Általános megfigyelésem a kínai emberekről az volt, hogy nagyon odafigyelnek egymásra, s több évezredes hagyományaikat is igen tiszteletben tartják. Kedvesen, udvariasan válaszolnak a kérdésekre, s van idejük meghallgatni a másik embert. A keleti kultúrákra jellemző tisztelet a hétköznapi emberek szintjén is tetten érhető. Ehhez hasonlót én Finnországban tapasztaltam valamikor a 80-as évek legelején. Másik jellemző vonásuk a természet szeretete, ami az életfilozófiájukból és a vallásukból, a kínai univerzizmusból fakad. Ez például azt is jelenti, hogy ha építenek egy lakótelepet vagy egy utat, először megkezdik az oda tervezett növények telepítését, s csak a park kialakítása után következhetnek bele az építmények.

A kiállítás kapcsán ért még egy kedves felismerés. A különféle termekben a látogatók nemcsak a képeket nézegetik, hanem – ha ez megoldható – minden nyelvi és kulturabeli különbség ellenére igénylik az alkotókkal való közvetlen kontaktust is. Ebből adódóan én is kedves emlékeket őrzök ebből a távoli országból.

- Van olyan álma, amit még nem sikerült megvalósítani? Valami, ami még ott van a tarsolyban?

- Hitem szerint úgy gondolom, hogy mindenki olyan feladatokat kap a Jóságos Istentől, amit be is tud teljesíteni. Én a magam igyekezetével megpróbáltam ennek megfelelni. Hogy mit tartogat még számomra, nem tudom, de hiszem, hogy a rám váró feladathoz erőt is ad majd.

- Min dolgozik most?

- A Liszt-év kapcsán „XVIII. Zsoltár és XXIII. Zsoltár” címmel készítettem rézkarcokat, amiket a Tavaszi Fesztivál alkalmával láthatott először a kecskeméti közönség. Most „Mária a gyermek Jézussal” című munkámat szeretném befejezni, miközben számos egyéb felkérésnek teszek eleget. Úgy a tanításom idején, mint mostani előadásaimnál törekszem arra, hogy személyes benyomások alapján, saját fotóimat, diáimat, kutatómunkámat felhasználva beszéljek egy-egy témáról. Ennek velejárója, hogy múzeumokat és kiállítóhelyeket bejárva férjemmel beutaztuk Európát, sőt még távolabbi helyekre is eljutottunk, nem hagyva ki azokat az apró magyar és környező országbeli kis falvakat, nagyobb városokat sem, ahol művészettörténeti szempontból értékes épületre, romra, hiteles népművészeti emlékre vagy akár csak egy oszlopfőre is bukkanhattunk. Ennek az anyagnak a rendszerezése máig sok időmet elveszi, de kettős az öröme: a rátalálásé és a másokkal való megosztásé. Ebben a vonatkozásban nagy motiváló erő volt a tanítványaim nem szűnő érdeklődése, akik az adott témában a legváratlanabb kérdéseket tudták feltenni, s ezekre mindig készen kellett lenni a megfelelő válasszal. Most, hogy már nem tanítok napi rendszerességgel, ezek a kérdések nagyon hiányoznak.

- Ha útravalót kellene adnia a ma ballagó diákoknak, mi lenne az?

- Hadd kanyarodjak vissza példaként megint a hunyadvárosi éveimhez, melyekről sok szép emlékem van; képek, rögzült pillanatok sokasága. Máig előttem van például egy február végi fűzfabokor látványa. Reggelente rendszerint siettem a buszhoz, ha az egyiket lekéstem, akkor át a másikhoz, s ebben a reggeli nagy rohanásban egyszer csak a szemem sugarába került egy bimbózó fűzfabokor. Azonnal megcsapott a felejthetetlen Áprily-verssor: „Selymit a barka/ már kitakarta...”. A vers lüktetésében legyökerezve csak álltam és néztem a fűz sok ezeréves csodáját, a tavasz jöttét, s jó pár utam vitt el ugyanilyen gyönyörűséggel ennél a kis bokornál. Szívvel kívánom, hogy megtanítható, megtanulható legyen ma is az, hogy merjük észrevenni a minket körülvevő apró dolgokban is a bennük rejlő Örök Szépséget.

*Kada Erika interjúja
Megjelent a Hunyadvárosi Hírmondó
IV. évfolyam 1. számában (2011.)*